

PINJA SANAKSENAHO
SARI LUHTANEN

AURORA

LOUKATTU



Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

© 2025 Pinja Sanaksenaho, Sari Luhtanen ja Kustannusosakeyhtiö Otava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-50726-0

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025



1. LUKU

Olen nähnyt leffoja, joissa joku palaa kotiin oltuaan pitkään poissa, matkalla maailman äärilaidalla tai ulkoavaruudessa kaukaisissa galakseissa, ja se hetki on sykehdyttävä. Kotiin palanut näkee taas kaiken sen, mitä kaipasi. Hän saa olla lähellä ihmisiä, jotka kuuluvat vanhaan tuttuun elämään, hän saattaa taas koskettaa esineitä, joihin liittyy muistoja, hän tuntee tuoksut, joita ei tunne missään muualla kuin kotona. Yksinkertaiset ja täysin arkiiset asiat saavat sydämen pakahtumaan.

Minä palasin sairaalasta – mielessäni se tuntui tosiaan avaruusmatkalta, kuin olisin ollut jossain kaukana, leijunut hapettomassa tilassa – mutta en kokenut kotiinpaluun suloista hetkeä tai yhtä äkkistä onnen huumaa. Kuinka olisin edes voinut? Kotia ei enää ollut. Tietysti talo oli olemassa siellä missä ennenkin, samat tavarat, hajut ja huonekalutkin, mutta se ei ollut enää minun kotini. Näin vanhempani olivat antaneet minun erilaisin kiertoilmauksin ymmärtää.

Tarkemmin sanottuna verhoiltuja viittauksia oli esitetty siitä lähtien, kun he olivat alkaneet vierailla luonani sairaalassa eri aikoina. Silloin kun he tulivat yhdessä, heidän kiusaantuneisuutensa paljastui, kun he katsoivat toisiaan ja vain syrjäkarein minua. Kai heitä hävetti. Heidän lapsensa, yhteinen tyttärensä oli tehnyt jotain sanoin kuvaamatonta. Sitten hänet oli suljettu paikkaan, jossa he saivat käydä vain tarkasti sovittuina vierailuajoina. En

siis ollut tuhonnut vain omaa elämääni vaan myös vanhempieni yhteisen elämän. Sanaa avioero ei lausuttu suoraan, mutta ei sitä tarvinnutkaan sanoa. He olivat lähteneet eri suuntiin, kun selvisi, mitä kaikkea olin tehnyt.

Tiesin, että jossain vaiheessa lähtisin sairaalasta, mutta en ollut osannut hahmottaa elämää sen pidemmälle. Isä oli kuitenkin vähitellen kertonut pieniä tiedonmurusia siitä, minne minä menisin, kun minut kotiutettaisiin. Hän oli niin hermostunut ja välttelevä, että jonkin aikaa olin täysin siinä uskossa, että hän oli hankkinut oman asunnon, jossa oli tilaa minullekin. Pikkuhiljaa osasin kuitenkin jo liimailla ja järjestää mielessäni yhteen keskeneräisiä lauseita ja irrallisia sanoja. Aloin ymmärtää, ettei isä asunut yksin.

Kun isä oli pysäköinyt auton vähän kulahtaneen näköisen tiiliseinäisen rivarin eteen ja noussut ulos, olin jäänyt paikoilleni. Isä tajusi vasta ovella, etten ollut seurannut mukana vaan tuijottin edelleen eteeni etupenkillä. Isä palasi autolle ja katsoi minua mitään sanomatta, kunnes viimein avasin turvavyön ja pakottauduin ulos.

Kuljin isän perässä haluttomasti laahustaen. Minulla ei kuitenkaan ollut vaihtoehtoja. Tunsin niin syvästi sen, miten kukaan ei oikeasti halunnut minua. Ei sairaala, ei Rosa, eivät vanhempani eivätkä varmasti ne ihmiset, jotka asuivat täällä. Katsoin isää, joka koetti hymyillä minulle rohkaisevasti, ja niin me astuimme sisään.

Ensimmäisenä koin tuulikaapin, jossa oli kenkiä joka kokoa. Lenkkareita, tossuja, saappaita, parittomia sukkia. Koetin astella tai pikemminkin loikkia niiden yli ja pääsin eteiseen, jonka naukakko myös pursui takkeja, huiveja, laukkuja ja ties mitä. Siinä vaiheessa olin jo valmis peruuttamaan takaisin ulos. Sairaalassa värit olivat vaaleita ja päällimmäisenä leijui pistävä puhdistusaineen haju. Kotonakin kaikki oli ollut virtaviivaista ja hillittyä. Tämä paikka hyökkäsi kaikkia aistejani vastaan. Mikään talon ankeassa

punaharmaassa ulkonäössä ei ollut valmistanut minua tähän. Edessäni oli värien sekamelska, ne olivat kirkkaita ja päällekkäviä, ne saivat aivoni sirisemään sähköisesti. Nenääni tulvi hajujen kerrostumia ihmisistä, tavaroista, ruoanlaitosta. Myös äänet voimistuivat joka askeleella. Kuulin musiikkia, astioiden kolinaa, ihmisten puhetta – tai paremminkin huutoa – ja jossain pauphasi pesukonekin kuin se olisi ollut täynnä perunoita. Ne kaikki sekoittuvat yhteen päässäni. Tunne oli pökerryttävä, joten kiinnitin katseeni tiiviisti isän selkään ja seurasin häntä. Oli pakko.

Olohuoneen sohvalla oli minua vuoden tai pari vanhempi poika, joka oli painivinaan pienemmän pojan kanssa, sekä tyttö, joka seurasi tv-ruutua, pelasi tanssipeliä ja kuulutti tuloksiaan. He eivät ensin puuhiltaan edes huomanneet meitä, mutta sitten isompi poika yhtäkkiä lopetti painimisen. Pienempi oli pudota lattialle, mutta hän koppasi tämän nopeasti kiinni. Tyttökin kääntyi katsomaan minua ja isää ja pisti pelinsä pauselle.

– Tässä on Aurora, isä sanoi ja osoitti sitten vuorotellen muita.

– Vilho, Eetu ja Ella.

– Moi, sanoi isompi poika, joka ilmeisesti oli Vilho, ja nousi sohvalta.

– Äiti, ne tuli! huusi Ella.

Siinä samassa olohuoneen toiselta ovelta kurkisti nainen, jonka kasvoille syttyi heti hymy. Hän oli kietonut huivin pitelemään vaaleita puolipitkiä hiuksiaan pois otsaltaan, ja hänen raidallisen paitansa helmassa komeili jättimäinen punainen tahra. Se suorastaan paistoi häikäisevästi, ja minun oli pakko siristää silmiäni. En osannut edes teeskennellä vastaavani hymyyn.

– Hei Aurora, nainen sanoi. – Hitsi, joko te nyt tulitte? Luulin, että ehtisin saada kaiken valmiiksi. Minä olen Pilvi.

Hän siirsi nyt katseensa isään, ja hänen kasvonsa valaistuivat entisestään. Sitten hän otti askeleen lähemmäs ja aukaisi vähän

käsivarsiaan kuin valmiina halaukseen. Minä peräännyin saman verran, vähän enemmänkin. Ehkä hän olisi vain kätellyt minua kohteliaaseen tapaan, mutta ei kiitos. En tuntenut minkäänlaista tarvetta lähentyä näiden ventovieraiden ihmisten kanssa.

– Laitan pastaa ja tomaattikastiketta, Pilvi sanoi häkeltymättä ja tyytyi sipaisemaan isän käsivartta. – Tai ehkä sen saattoi arvatakin. Viekkä te rauhassa Auroran tavarat hänen huoneeseensa.

Katsoin isää, ja epäilemättä pääni päällä välkkyi valtava kysymysmerkki. Olimmeko me oikeasti jäämässä tänne? Miksi? Tämä kaikki outous vyöryi päälleni, enkä tiennyt, mitä minulta odotettiin. Tietysti olin jossain vaiheessa alkanut odottaa pääsyä sairaalasta, mutta tutuksi tullut osasto tuntui äkkiä huomattavasti paremmalta vaihtoehdolta. Siellä minä tiesin, kuka oli kuka, kuka minä itse olin.

Siitä oli jo pari viikkoa. Tänään olin tyhjässä talossa ensi kertaa yksin. Kaikki muut olivat lähteneet, ja hiljaisuus humisi korvisani. Se oli samaan aikaan ihanaa ja pelottavaa. Tuntui kuin olisin jäänyt kuoren sisään enkä päässyt ulos.

Menin olohuoneeseen ja vajosin sohvalle. Minut oli pudotettu syvään päähän perhe-elämää eikä minulla ollut muuta mahdollisuutta kuin opetella uimaan tai upota. Niinpä räpiköin ja yritin kaikin voimin esittää sekä itselleni että muille, että tämä oli nyt minun kotini ja että yläkerran pieni persoonaton huone, suoranaisten kopperi, oli minun huoneeni. Heräsin samaan aikaan toisten kanssa, söin samassa pöydässä ja autoin täyttämään tiskikoneen. Opin suoriutumaan. Se oli todella kuluttavaa. Iltaisin olin aivan puhki.

En ollut kertaakaan ollut talossa täysin yksin ennen kuin nyt. Isä oli tehnyt etäpäiviä ja Pilvi ottanut välillä vapaata, kun isän oli ollut pakko lähteä töihin. Täytyihän minua pitää silmällä, ties mihin ryhtyisin omin päin. Iltapäivisin kaksoset Ella ja Eetu

tulivat koulusta, ja Vilhokin omia aikojaan. Olin mukana arjessa, mutta en kertaakaan vielä ollut tuntenut kuuluvani siihen. Ympäristäni oltiin varovaisia, tai ainakin aikuiset olivat. Kaksosetkin varmaan yrittivät välillä pitää vähemmän ääntä, mutta sitten he unohtivat minut. Vilho ei vaikuttanut kiinnostuneelta siitä, missä minä olin tai mitä tein, hänellä oli omat juttunsa.

Ennen yksinolo ei ollut haitannut minua, olin tottunut siihen, mutta tämä autius ei tuntunut todelliselta. Ihan kuin olisin ollut jonkun arkisen saippuaoppperan lavasteissa ja ihan pian näyttelijät astelisivat paikalle ja aloittaisivat huolettoman ja tyhjänpäiväisen vuoropuhelun päivän tapahtumista. Taustanauhalla kuuluisi välillä yleisön naurua. Rekvisiittaa oli aseteltu huolellisesti ympäriinsä luomaan kuvaa ihan normaalista perheestä. Sohvalla oli varmaankin isoäidin lahjaksi virkkaama torkkupeitto, hieman haalistuneita vauvakuvia kirjahyllyssä, todella nolo *Live, Laugh, Love* -sisustustaulu, lattialle lojumaan jäänyt puoliavoin kirja...

Yhtäkkiä minua puistatti. Mieleeni palasi aivan liian elävästi ensimmäinen urbex-kertani, retki pimeään aikaan autiotaloon, jonka asukkaat näyttivät kadonneen kuin taikauskusta. Ja mitä kaikkea siitä oli seurannut...

Kavahdin nopeasti ylös sohvalta ja tunsin ahdistuksen aallon. Yritin hengittää niin kuin psykiatri oli minulle opettanut, ulos pitkään ja syvään, jotta oloni tasaantuisi. En halunnut niitä muistoja vellomaan pääni sisään. Minun oli äkkiä saatava itselleni jotain ihan muuta tekemistä, etten uppoaisi menneeseen, sillä en tiennyt, miten pääsisin sieltä enää pois. Menin keittiöön ja aloin siivota.

2. LUKU

Yritin sulautua arkeen, mutta se ei todellakaan ollut helppoa. Kun on tottunut siihen, että joku sanelee tarkan päiväjärjestyksen, antaa vaatteetkin päälle, ja että kaikki on jollain tavalla rajattua, niin parinkin askeleen ottaminen omatoimisesti tuntuu liki mahdottomalta. Mitä jos ottaa ne pari askelta väärään suuntaan? En ollut koskaan kokenut tällaista kaaoksen ja järjestyksen rajoilla häilymistä. En juuri puhunut, koska tuntui, että voisin sanoa jotain hölmöä tai mokata jotain pahan kerran. Oli parempi olla mahdollisimman huomaamaton ja hiljaa. Kaipasin vanhaa kotiani ja tuttua elämääni joka päivä vähintään tuhat kertaa. Siellä kaikki olisi niin paljon helpompaa.

Mutta toisaalta en ollut siitä enää yhtään varma. Kaikki paha, mikä kuukausia sitten tapahtui, oli alkanut sieltä. Välillä kuvittelin olevani taas omassa huoneessani, näin mielessäni kaikki tutut esineet, pöytäni ja kaappini, tiesin, miten valo siivilöityi sinne verhojen lomasta ja tunsin paksun maton varpaideni alla, mutta ensihelpotuksen jälkeen se oli tukahduttavaa ja halusin nopeasti pois. Sitä paitsi se toi mieleeni Rosan, enkä halunnut ajatella häntä.

En ehkä ollut sairaalasta lähtiessämme tajunnut kunnolla, etten palaisin entiseen kotiin, mutta alusta asti oli ollut selvää, etten vielä palaisi kouluun. Toukokuu oli silloin jo puolivälissä, eikä koulua kannattanut jatkaa parin viikon takia. Enkä minä

sinne halunnutkaan. Isä oli sanonut, että voisin kesän ajan rauhassa miettiä, mitä halusin, voisin vaikka valita kokonaan toisen koulun. En kuitenkaan jaksanut tai osannut vielä ajatella mitään sellaista. Tuntui, ettei sellaiseen normaaliin ollut enää mahdollista palata takaisin.

Sisimmässäni olin täysin hukassa. Jos minulla olisi ollut puhelimeni, olisin voinut... Niin, mitä kaikkea olisinkaan voinut tehdä. Googlaa hakusanoilla *sairaala*, *sopeutuminen*, *missä Aurora on nyt?* Se ei kuitenkaan onnistunut, sillä minulla ei ollut puhelinta eikä todellakaan somea, vaikka se oli ennen ollut minulle kaikki kaikessa. Se oli antanut minulle kaiken tärkeän. Olin elänyt ja hengittänyt sitä, se oli ollut käytännössä koko todellisuuteni.

Sairaalassa somen tarve oli vähitellen hiipunut. Kun puhelin ei ollut jatkuvasti kädessäni, päiviin astui uudenlainen hitaus. Algoritmi ei enää syöttänyt koko ajan jotain uutta. Se teki ajatteluun ja olemiseen tilaa, mutta nyt täällä huomasin, miten sormiani välillä syyhytti sietämättömästi. Näin, kun Vilho löhösi sohvalla ja skrollasi laiskasti peukalollaan ja naureskeli jutuille. Minun teki niin mieli napata puhelin häneltä ja syöksyä omaan tuttuun maailmaani, kadota sinne. Tai kun Pilvi kömpelösti viestitteli jonkun kanssa naputellen pelkällä etusormellaan, olin valmis riistämään luurin häneltä ja lähettämään SOS-pyyntöä kenelle hyvänsä, joka voisi tulla pelastamaan minut.

Mutta ketään sellaista ihmistä ei ollut olemassa.

Joskus alakoulussa yhden luokkalaiseni jalka murtui pahasti skeittipuistossa. Koko luokka teki ison kortin, jokainen kirjoitti tai piirsi jotain hassua ja parane pian -toivotuksia, ja opettajatkin panivat siihen nimensä. Sitten porukka sopi keskenään vuorot, milloin kukakin kävisi moikkaamassa ja piristämässä potilasta ja viemässä läksyjä. Kun hän palasi tunneille, hänellä oli kipsin täydeltä erilaisia viestejä, sydämenkuvia ja hymynaamoja.

Minun perääni ei ollut kyseltyt kukaan. Yksikään tyyppi meidän luokaltamme ei ollut tullut tapaamaan minua sairaalaan. Enkä saanut korttia. *Sori, sun pää kuulemma hajosi. Koeta pärjätä!* Ei, ei korttia, ei frendejä, ei kävijöitä.

Joten senkään takia minulla ei ollut kiire takaisin kouluun. Minua ei kaivattu siellä.

Ei minua kaivattu tässäkään talossa. Olin vain joku hännänhuippu, joka koetti pysyä kuvioissa mukana. Näin isän ja Pilvin vaihtavan merkitseviä pitkiä katseita, kun he tarkkailivat pärjäämistäni. He tekivät sitä koko ajan. Tuntui, että he yrittivät olla vaatimatta minulta mitään ja pitivät minua tarkoituksella pumpulissa. Jokaiseen hiljaiseen sekuntiin sisältyi ajatus *Aurora ei ole vielä terve, Aurora tarvitsee aikaa...* He eivät tajunneet, miten sairaan paljon se ahdisti. En halunnut erityiskohtelua, en halunnut olla kenenkään projekti.

Pahinta oli, etten tiennyt, miten kauan tämä elämä limbossa jatkuisi. Lopputtommiinko? Olisinko ikuisesti kummajainen, joka ei kuulunut minnekään, jolle ei löytynyt omaa paikkaa? Vanhenisin vain ja muuttuisin vähitellen aaveeksi, joka haahuilisi toimettomana täällä tv-perheen kulisseyksissä, kirvoittaisin nauruja ja tuskastuneen turhautuneita huokauksia näkymättömissä katsojissa.

Ikmeellistä kyllä, Ella ja Eetu olivat jonkinlainen pelastus. Kaksoset saattoivat vaikka ruokapöydässä olla ensin varovaisia minun suhteeni, ehkä vähän vierastaakin minua, mutta jo pian he keskittyivät johonkin ihan muuhun. Joskus he kursailematta vetivät minutkin mukaan puuhiinsa.

– Aurora, tuu! Ella huusi yhtenä päivänä. – Äkkiä!

Ääni oli hätäinen ja menin puolijuoksua keittiöön, mistä se oli kuulunut. Siellä Ella seiso i keittiön tasolla ja yritti kurkottaa ylähyllyllä pilkottavaa karkkipussia, mutta ei millään ylettänyt.

– Ehkä se on tarkoituksella laitettu sinne piiloon eikä sinun kuuluisi syödä mitään makeaa juuri nyt, sanoin ja ihmettelin itsekin opettavaista ja aikuismaisen tylsää äänenpainoani.

– Joo, mutta mä kuolen karkkinälkään. Mä lupaan, etten kerro kenellekään!

Sitten Ella melkein hyppäsi tasolta syliini. Laskin hänet lattialle ja kiipesin itse hakemaan karkkipussia.

Kaksosten kanssa kaikki oli loppujen lopuksi juuri niin mutkatonta. He eivät edes tajunneet, miten paljon he helpottivat oloani, kun olivat vain omat itsensä eivätkä pitäneet minua mitenkään erityisenä, tai miten suorastaan hullun kiitollinen siitä olin. He saivat minut toivomaan, että olisin itse taas ollut yhdeksänvuotias.

Vilhon kanssa oli vähän eri juttu. En ylipäätään tuntenut juurikaan poikia, ja hän oli vanhempikin. Hänellä oli ihan omat kuvionsa, eikä häntä paljon näkynytkään. Hän kyllä osallistui kotihommiin eikä pannut vastaan, kun Pilvi pyysi häneltä jotain. Hän tuntui kiltiltä, mutta ihan satavarmasti häntä vaivasi se, että yhtäkkiä heidän luonaan asusti joku ventovieras tyttö. Tyttö, joka mieluiten pysytteli hiljaa ja vain tarkkaili. Omituinen tyttö. Ehkä Vilho myös tajusi, miten iso muutos minulle oli ollut tulla tähän huusholliin, joten hän jätti minut rauhaan. Tai sitten hän vain odotti, että häipyisin. Jälkimmäinen vaihtoehto tuntui todennäköisemmältä.

Joo, elämäni oli mullistunut täysin. Isäkin oli muuttunut. Hänen oli edelleen vaikea olla luonnollinen tai vapautunut minun seurassani. Mutta hän oli rennompi kuin koskaan ennen. En muista, milloin viimeksi olin nähnyt hänen aidosti hymyilevän kotona tai sanovan äidille jotain kivaa. Se ei tosin ollut sujunut äidiltäkään. Nyt isän kireys karisi pois jokaisen päivän myötä. Muutos tuntui niin nopealta, että jokin siinä satutti minua. Miksei hän ollut

osannut olla minun kanssani niin kuin nyt, kun hän välillä hassutteli kaksosten kanssa? Tai ainakin siitä oli niin pitkä aika, etten muistanut sitä enää. Vai olinko minä ollut syypää kireyteen, joka meillä oli vallinnut ja johtanut sitten lopulta isän ja äidin eroon? Olinko alusta asti ollut niin vaikea, etteivät he vain jaksaneet?

Oli kuitenkin silmin nähden selvää, että muutos isässä johtui ennen kaikkea Pilvistä. Jos äidille pitäisi hakea vastakohtaa, se olisi Pilvi, jolla tuntui olevan lehmän hermot ja joka ei ollut turhan tarkka mistään. Äiti ei huutanut telkkarin ääressä vastauksia visailuun tai levittänyt pyykkejä porraskaiteelle, kun muualle ei enää mahtunut. Äiti ei ottanut isään hellästi leuasta kiinni ja katsonut pitkään silmiin pää kallellaan. Siinä missä äiti säteili hiljaista paheksuntaa, jos vaikka satuin laittamaan lasin pöydälle ilman alusta, Pilvi kiljaisi täysillä, kun Eetu vahingossa kaatoi muroja lattialle, mutta seuraavassa hetkessä nauroi ja imuroi niitä toisella kädellä rikkaimurilla ja työnsi toisella niitä suuhunsa Eetun kulhosta.

Kaikki oli niin erilaista kuin se, mihin olin tottunut. Se oli uuvuttavaa ja lannistavaa, mutta minulla ei ollut muuta paikkaa. Ei koko maailmassa.

3. LUKU

Elämä tiiliseinien ympäröimänä kävi siis voimille, mutta oli jotain vaikeampaakin. Ulos meneminen. Olin niin pitkään ollut sairaalassa ja vain katsonut ikkunasta taivasta ja yhden ja saman puun latvusta. Suljettu paikka oli aluksi ollut sokki, mutta sitten sairaalamaailma oli alkanut tuntua suojatulta. Kun olin siellä, minun ei tarvinnut kohdata katseita tai kuulla kuiskauksia selkäni takana. Saatoin kyllä kuvitella ne, mutta olin niiltä silti turvassa.

Kotiuttamisen jälkeen ajatus oikeasti oven avaamisesta ja astumisesta ulos sai kylmän hien puskemaan huokosistani. Näin kyllä, miten kaikki muut tekivät sitä sen kummempia ajattele-matta, mutta minä pysyin tiiviisti sisällä. Menin pakon edessä noin sekunniksi ulos henkeäni pidätellen vain silloin, kun kipitin autoon ja isä vei minut tapaamisiin sairaalaan.

Tietysti tiesin, että joutuisin menemään oikeasti ulos ennem-min tai myöhemmin, mutta olin vältellyt sitä niin kauan kuin pys-tyin. Minun oli myös annettu vältellä sitä, mutta tänä kauniina toukokuun lopun iltapäivänä sille tuli loppu.

– Hei, pitää lähtee kauppaan, Vilho sanoi.

Olin juuri käpertynyt mukavasti sohvan nurkkaan laskemaan torkkupeiton rispaantuneita hapsuja. Loin häneen katseen sa-noakseni, että okei, nähdään, ja aloitin sitten laskemisen alusta. Vilho ei kuitenkaan tehnyt elettäkään vaan jäi katsomaan minua kuin odottaen jotain.

– Sun pitää tulla mukaan, hän sanoi. – Mutsin ostoslista on kilometrin pituinen. Mä en jaksa kantaa kaikkea yksin.

Tuijotin Vilhoa ja yritin miettiä, miten voisin välttää tehtävän.

– Isän pitäisi tulla ihan kohta, valehtelin sujuvasti kartellen Vilhon silmiä. – Te voitte mennä sitten autolla.

Vilho ei edelleenkään liikkunut. Koetin samaa taktiikkaa, mutta hänestä huokui melkoinen päättäväisyys. Hän ei aikonut liikkua ennen kuin minä liikuin.

Siirsin jalkani lattialle ja toivoin, että se nielaisisi minut. Kun niin ei käynyt, minun oli pakko nousta seisomaan. Tunsin itseni naurettavaksi, minähän osasin kävellä, osasin puhua ja toimia. Vilhon pyyntö oli ihan kohtuullinen. Yksi kauppareissu olisi helppo hoitaa. Jalkaa vain toisen eteen...

Niin minä etenin hitaasti eteiseen. Ajattelin, että jos matelisin tarpeeksi, Vilho lopulta kyllästyisi ja lähtisi ostoksille omin päin. Hän kuitenkin seiso i eteisen peilin edessä ja suki tukkaansa ensin toiselle puolelle ja sitten taas toiselle. Ehkä hän oli ärsyyntynyt minun hidastelustani ja tuhahteli sen takia. Menin tuulikaappiin ja työnsin haluttomasti jalkani tennareihin, jotka tuntuivat yhtä kylmän nihkeiltä kuin koko olemukseni.

– Siellä ei tarvii takkia, Vilho sanoi ja työnsi oven auki edessäni.

Haukoin henkeä. Raitis ilma paljailla käsivarsillani yllätti minut täysin. Vielä enemmän minua kauhistutti avoin sininen taivas, läheiset puut ja katu, jossa joku juuri viiletti pyörällään ohitsemme. Kaikki se oli liikaa, liian isoa, avaraa ja pelottavaa, kun en voinut vain syöksyä isän auton suojiin. Olin valmis kääntymään takaisin, mutta Vilho oli ehtinyt jo vetää oven perässään kiinni.

Hän lähti lampsimaan eteenpäin, mutta minä olin täysin jäänyt. En tuntenut ympäristöä ollenkaan, mutta oli myös mahdollonta jäädä siihen yksin. Minulla ei ollut avainta, joten en voinut palata sisällekään. Kevätilma tuntui polttavan keuhkojani,

orastava vihreys ja puiden lomasta paistava aurinko suorastaan sokaisivat. Ihokarvani olivat pystyssä.

Painoin nopeasti katseeni alas ja lähdin Vilhon perään. Siksi olinkin vähän matkan päästä törmätä suoraan häntä päin, kun hän oli ilmeisesti pysähtynyt odottamaan minua.

– Pärjäätkö sä? Vilho kysyi. – Se kauppa on tässä ihan lähellä.

Olin kai hengittänyt aika raskaasti, ja hän vaikutti hieman huolestuneelta, mutta nyt ensimmäiset ratkaisevat askeleet oli otettu enkä halunnut enää perääntyä. En myöskään voinut loppuiäksi jäädä nyt takanani olevaan taloon. Jos en tekisi tätä nyt, niin sitten en koskaan. Nyökkäsin merkiksi, että voisimme jatkaa matkaa.

Jotenkin onnistuin pysymään Vilhon kannoilla, vaikka minun piti ottaa jokaista hänen harppaustaan kohti ainakin kaksi askelta. Hän vilkaisi välillä minuun, koska olin ihan hengästynyt. Tiesin, että ylähuulessani oli nolot hikiviikset, mutta hän ei esittänyt tyhmiä kysymyksiä, mistä olin kiitollinen.

Kun lopulta pääsimme supermarkettiin, koetin huomaamattomasti pyyhkiä naamaani kämmenselkään. Vilho haki kärryt minun työnnettävikseni – ehkä hän ajatteli, että tarvitsin jonkinlaista kävelytukea tai rollaattoria – ja veti sitten ryppyisen ostoslistan farkkujensa taskusta. Rypistin hieman otsaani, koska se ei näyttänyt mitenkään hirveän pitkältä, mutta lähdin sitten seuraamaan häntä kitisevien kärryjeni kanssa hedelmä- ja vihannesosastolle.

Vilho napsi laarista muutaman paprikan ja punnitsi ne. Hän tuntui pälyilevän ympäriinsä eikä keskittynyt ostosten tekoon. En kuitenkaan sanonut mitään, vaan koetin kaikin voimin pitää itseni koossa. Kauppa oli minulle kuin vieras planeetta, ja kaikki aistini keräsivät ympäristöstä tietoa niin, että päässäni suhisi. Silti sisimmässäni muhi pieni voitonriemu: olin päässyt tänne

ja olin yhä hengissä. Olisin kiljaissut, jos olisin voinut tehdä sen herättämättä huomiota.

Vilho meni eteenpäin. Hän näytti pohtivan hyllyjen luona, mitä ottaisi, mutta ei selvästikään nähnyt haluamaansa. Hän siirtyi seuraavalle käytävälle ja onnistui valitsemaan ketsuppipurkin ennen kuin siirtyi taas seuraavalle. Olin jo aikeissa kysyä, mikä oli suunnitelma, mitä meidän piti syödä paprikoiden ja ketsupin kanssa, kun hän pysähtyi. Hän tuijotti suoraan eteensä ja haroi tukkaansa taas vähän sivuun otsaltaan. Olin kuulevinani hänen huokaisevan.

Minäkin nostin katseeni ja näin tytön kaupan säkkimäisessä vihreässä työtakissa. Hän seiso i muutaman metrin päässä meistä ja nosteli hyllyyn säilykeananastöl kkejä. Hänellä oli paksut tummat hiukset, jotka oli kiepautettu pään päälle ihan täydelliselle *messy bunille*, ja korvissa hänellä oli isot hopeiset tähtikorvikset. Hänessä oli tyyliä jopa siinä säkissä.

Vilhon silmät seurasivat tytön jokaista elettä kuin tämä olisi ollut maailman taitavin tanssija. Sitten hän lähti kävelemään tyttöä kohti näennäisen huolettomasti.

– Ananasta, Vilho oli lukevinaan ostoslistasta ääneen ja vasta sitten muka näki tytön. – Ai moi.

– Moi, tyttö sanoi.

– Ananasta, Vilho sanoi.

Tyttö näytti nyt vuorostaan hämmentyneeltä, mutta ojensi Vilholle ensin yhden ja sitten toisen purkin. Vilho otti ne vastaan ja vain seiso i paikoillaan purkit käsissään. Tyttöä alkoi hymyilyttää, mutta Vilho oli supernolona.

– Tuliko muuta? tyttö kysyi.

– Joo, Vilho sai sanottua ja muisti sitten minut. – Aurora on muuttanut meille.

– Mä oon Manar, tyttö sanoi ja kohdisti suuret ruskeat silmänsä minuun.

Olin hetken aivan kauhusta jäykkänä. Herättäisikö nimeni kuuleminen työssä jonkin muiston? Oliko hän kuullut minusta? Ehkä minun oli parempi kääntyä kannoillani ja toivoa parasta.

– Me tunnetaan koulusta, Manar sanoi ja nyökkäsi Vilhoon päin.

– Mä en tiennyt, että sä oot täällä töissä, Vilho sanoi katsellen vähän sivuun.

– Aloitin eilen. Kaikki kokeet on ohi, niin on aikaa. Ja pitää saada vähän omaa rahaakin.

– Just, Vilho sanoi ja vilkaisi minuun kysyvästi. – Pitikö meidän hommata vielä jotain muuta?

Pudistin päätäni, koska olin tilanteesta täysin pihalla. Sisäläni vaihtelivat pelko ja hämmennys, ja hikiviikset olivat palanneet ylähuulelleni. Vilho laski säilykepurkit ostoskärryihin kuin ne olisivat olleet maailman kallisarvoisinta nektaria ja oli melkein lähdössä. Hän kääntyi takaisin Manariin päin.

– Huvittaisiko lähteä leffaan joku ilta? hän sai henkäistystä.

Manar näytti hetken yllättyneeltä, mutta sitten hän hymyili. Hän ei kuitenkaan ehtinyt vastata.

– Tai siis jos tuntuu oudolta lähteä vaan mun kanssa, niin Aurorakin voi tulla mukaan. Tai joku sun kaveri, ihan kuka vaan...

Ahaa, nyt minulle alkoi valjeta, miksi minut oli revitty tahtomattani mukaan kauppaan. Vilho oli tiennyt, että Manar oli kaupassa, ja hän oli halunnut minut mukaansa ihan kuin olisimme olleet tavallisella ostosreissulla. Olin tietämättäni ollut Vilhon jonkinlainen *wingman* tai *girl*.

– Voin mä lähteä, Manar sanoi.

– Okei, Vilho sanoi. – Nähdään.

Sitten hän lähti harppomaan kohti kassoja samaan tahtiin kuin oli aiemmin harpponut kadulla, ja minä kipitin kitisevien kärryjen kanssa perässä.

Pääsimme lopulta ulos yhden vaivaisen ostoskassin kanssa. Vilho vaikutti suunnattoman helpottuneelta.

- Kiitti, hän sitten sanoi minulle.
- Ei kestä, minä vastasin. – Kai sulla on Manarin numero?
- Miten niin?
- Että voit soittaa ja sopia leffasta.

Vilhon ilme oli tyrmistynyt. Hän mietti kuumeisesti. Sitten hän vilahti nopeasti kaupan ovesta taas sisään ja palasi hetken kuluttua suu korvissa. Me lähdimme kotimatalle.

Kun pääsin huoneeseeni, kävin kapealle sängylleni ja kelasin tapahtumia. Olin pakottanut itseni liikkeelle, eikä mitään pahaa ollut tapahtunut. Olin astunut ulko-ovesta enkä ollut tipahtanut maailman laidalta. Kukaan ei ollut tuijottanut eikä sanonut minulle mitään. Helpotus oli suunnaton. En ollut yhtään varma, halusinko kokeilla huomenna samaa, mutta juuri tällä hetkellä minä melkein hymyilin.

Myöhemmin Eetu tuli hakemaan minua syömään. Menin hänen perässään alakertaan, ja keittiössä Pilvi otti juuri mikro-uunista lautasta pöytään. Jokainen sai eteensä pakastepizzan, joista jokaisen päällä oli ananasrengas. Keskelle pöytää oli asetettu komeilemaan ketsuppipullo. Pilvi vain hymyili eikä sanonut sanaakaan kaikesta siitä, mitä Vilho oli unohtanut tuoda kaupasta. Vilkaisin Vilhoon, joka vaikutti aika pollealta, kun puristi ketsuppia pizzalleen.

4. LUKU

Minulle oli selvinnyt, että uusi huoneeni oli aiemmin ollut Pilvin huone, jossa hän oli joogannut, tehnyt epämääräisiä käsitöitä tai ihan mitä vaan, kun oli halunnut olla rauhassa. Nyt hän oli joutunut luovuttamaan sen minun käyttööni. Huone oli pieni ja kapea, sinne mahtui tavallinen sänky, pöytä sekä vaatekaappi. Eikä muuta. Kaikki oli vaaleaa erilaisissa hiekan sävyissä, joihin Pilvi näytti niin ylettömästi ihastuneen. Seinällä oli ollut joku makrameeväkerrys, jonka olin lähes ensimmäisenä rullannut vaatekaapin perälle.

Minua ei ollut haitannut huoneen persoonattomuus. Olin tottunut sairaalassa yksinkertaisuuteen. Nyt sairaalaelämä oli takana, ja silti elin edelleen kuin kaikki olisi ollut rajoitettua. Huoneessa ei ollut mitään niitä omia juttujani, joita minulla aikaisemmin oli ollut oikeassa kodissani. Ei mitään henkilökohtaisia tavaroita tai muistoja, vaatteitakin vain välttämätön pieni määrä, jotka äiti kai oli pakannut isän mukaan.

Isoin muutos sairaalaan nähden oli se, että minulla oli huoneessani ovi, jonka sulkemisesta saatoin itse päättää. Kuten ennen kotona suljin sen käytännössä aina. Usein etenkin iltaisin kuulin, miten joku lähestyi ovea, mutta pysähtyi muutaman askeleen päähän, jäi hetkeksi kuuntelemaan ja lähti sitten pois.

Istuin sängylläni jälleen kerran katselemassa tyhjän oloista huonetta. Pari päivää sitten olin käynyt ulkomaailmassa ja

selvinnyt siitä. On totta, etten ollut astunut ulos omasta halustani enkä myöskään ollut tehnyt sitä yksin. Mutta mitä jos...

Tämä oli se päivä, minä päätin vatvottuani asiaa kyllästymiseen asti.

Odotin, että kaikki olivat lähteneet kouluun ja työpaikoilleen ja talo oli taas tyhjä. Menin alakertaan eteiseen ja otin naulakosta pitkässä narussa roikkuvat vara-avaimet. Työnsin ne taskuuni ja vilkaisin sitten peiliin vetäen syvään henkeä. Näytinkö minä enää edes itseltäni? Ehkä minua ei ollut aiemmin tunnistettu, koska en ollut se somekansalle esiintyvä itsevarma tyttö, joka oli joka kerta miettinyt tarkkaan hiuksensa ja jokaisen vaatekappaleensa, harjoitellut sitä, mitä sanoisi, miten esiintyisi kameralle ja toisille koulussa. Peilistä minua katsoi joku, joka oli vain varjo entisestä Aurorasta. Hiukseni näyttivät kuivilta ja elottomilta, olin vähän laihempi ja ihoni oli kelmeän kalpea, samea.

Mikä loistava valeasu, ajattelin katsellessani valjua olemustani. Olisin itse ohittanut tämän tytön kadulla kiinnittämättä häneen mitään huomiota. Olisin yhtä hyvin voinut olla näkymätön.

En kuitenkaan ollut näkymätön. Vastaani saattaisi tulla joku koulukaveri tai naapuri. Minusta oli varmasti kerrottu uutisissa. Saatoin helposti kuvitella, miten minusta oli näytetty somesta kaapattu hymykuva ja sen vieressä kuva Aadasta, jota talutettiin ulos vanhasta tehdasrakennuksesta. Eniten pelkäsinkin sitä, että minut pysäyttäisi joku ventovieras, joka alkaisi ränttäämään kaikkien kuullen. Tai että joku tallentaisi minut puhelimellaan ja julkaisisi kuvani. Tai... Mahdollisuuksia oli lukemattomia.

Mietin hetken, ja sitten otin naulakosta lippiksen ja sulloin vaaleat hiukseni sen alle. Nyt tai ei koskaan.

Minua jännitti, kun avasin oven ja puristin vielä varmuuden vuoksi avainta taskussani. Minun piti hengitellä hetki, mutta tiesin, että jos en nyt lähtisi liikkeelle, palaisin sisälle ja takaisin